

Telefon-szám 261.

Felolvasó szerkesztő: Csokonai Vitéz Mihály.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Örök háboru.

Kolozsvár, július 26.

(M. M.) Csöndes visszavonultságban élő béke bácsik egyre az örök békéről álmodoznak. Hirdetik, hogy az emberiség mily óriási haladást tett minden téren.

Szelidültek az erkölcsök, vad népek a civilizáció áldásos hatása alatt megnevesbültek, a Krisztusi szeretet pedig egyre folytatja hóditó utját a világ legelrejtettebb zugai felé is. Mindez pedig oda fog vezetni, mondják a végtelenül kedves béke bácsik, hogy a háboru a mult szomorú emléke lesz csupán, s a népek, a helyett, hogy fegyverrel támadjanak egymásra, szeretettől, testvériségtől eltelten meghatva borulnak egymás kebelére.

Mindennel számolnak ezek a jó urak csak egygyel nem: a valósággal. Jótékony vaksággal áldotta meg őket az ég s nem látják a dúló kainizmust, mely a Megváltó születése óta nem csökkent, hanem szinte borzalmasan nagyra nőtt.

Az emberiséget nem a szeretet, hanem a gyűlölet dominálja. És a gyűlölet mind mélyebb gyökeret ereszt a szivekben. A termékenyítő erő, az önérdék, az önzés, egyre áztatja azt. A Krisztusi tan elhomályosul Macchiavelli hirhedt mondása mellett: „Az emberek mind rosszak, s csak rosszra

képesek.“ A mit a Megváltó hirdetett, az szép, fonséges, megkapó, a mit Macchiavelli világgá kiállított, szomorú, deprimáló, de végtelenül igaz.

Az ős állatiasság ellenállhatatlan erővel érvényesül az emberek tetteiben, hogy aztán a késő megbánás, Kasszandra módjára epossze magát a szeretet romjain. Mint borura derü, úgy fogja el az népeket egy véres háboru után a vágy a béke után, hogy ezután újból az öldöklő fegyverhez nyuljanak.

Véres csaták után rendszerint genfi konvencziók következnek csupán csak azért, hogy legyen mit megszegni. Az pedig csak a dolog természetéhez tartozik, hogy a megszegés egyházi dispenczió alapján megy végbe. A min utóvégre nem is lehet csodálkoznunk, ha tekintetbe vesszük, hogy az egyház a „ne ölj“ fogalmát akként értelmezi, hogy megáldja s fölszenteli a — gyorstüzelő ágyut, s a háboruban elkövetett tömeges gyilkolásokhoz pedig papi asszisztenciát szolgáltat.

Az örök béke ilyen körülmények között bizony örök-álom. A mélyen alvó béke bácsikat talán még azok a jalkiáltások sem fogják felébreszteni, amelyek az agyonhajszolt szegény magyar fiuk ajkairól hangzottak el, kik tömegesen pusztultak el ép

most Herezegovina rengetegeiben adinsztreglama szabályai szerint.

Pedig most, úgy mondják, a „béke“ áldásait élvezzük . . .

Országgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 26.

A képviselőház tegnapi ülésén Tallián Béla alelnök elnökölt.

A napirend előtt elnök előterjesztette a miniszterelnök beérkezett átiratát, mely szerint a közöspénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével Goluchowski gr. külügyminiszter bizatott meg.

Az interpellációs könyvbe hat interpelláció van bejegyezve, melyek mind helyi jelentőségűek.

A napirend során

Mukics Simon beszélt a kormányprogram ellen. A képviselőválasztásokról szólva, a választókerületek aránytalan beosztását hibáztatja. Főképp az erdélyrészi kerületek helyesebb beosztását kívánta. Beszéde lefoglalta az egész tárgyalási időt.

Az ülés végén Olay Lajos, tekintettel arra, hogy a kassai Rákóczi ünnepe ma számos képviselő résztvesz, arra kérte a Házat, hogy a legközelebbi ülés ne hétfőn, hanem kedden legyen.

Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök ehhez hozzájárult.

A Ház elhatározta, hogy legközelebbi ülését kedden tartja.

Vizhiány Kolozsvárt.

Kolozsvár, július 26.

II.

A nagy befektetés elenyésző ellenszolgálatá felkölti bennünk azt a már számtalanszor hangoztatott nagy igazságot, hogy

a tanács nem rendelkezik kellő szakerőkkel az egyes közigazgatási ágazatokban s így a többek közt a polgárság viz szükségletét fedezni hivatott intézménynél.

Nem gyanusitunk senkit, főleg nem személyeket tudatlansággal, de már bocsánatot kérünk, a vizmű létesítés tervezeinél számítás kellett volna tenni az arra hivatottaknak, hogy oly horribilis összegbe kerülő tagadhatatlanul szép és közegészségi tekintetből felette hasznos intézmény minden körülmények között feltétlenül megfeleljen a követelményeknek.

És ezzel szemben mit tapasztaltunk.

A midőn a tanács egyrésztől tulmegadózza a polgárságot az az egészséges vizért, sőt földiját szed azon városrészek lakóitól is, kiknél nincs bevezetve még ez ideig a vízvezeték, egyszerűen csak előáll egy vészjelző felhívással, a melyet mi a magunk részéről még akkor sem találhatunk indokoltnak, ha csakugyan úgy lenne, hogy a polgárság pazarolja a vizet, mert hiszen a többi városokhoz viszonyítva, busásan adóznak azért, hogy jó vizet igyanak két-szeresen. Először megfizetik vele pótadóban a műlétesítését, másodsor pedig magát a vizet.

Nem vészkiáltásokkal kell a polgárságot megrettenteni az esetleg bekövetkező szerencsétlenség kilátásba helyezésével, hanem mielőtt valamit létesíteni szándékozunk s annak költségei terhét a polgárság vállaira rakni, vessünk számot magunkkal és minden eshetőség figyelembe vételével praktikus alkotásokkal gazdagítani a várost.

Kolozsvár szegény, folytonosan anyagi gondokkal küzdő város. Polgársága görnyed a községi és pótadók súlyos terhe alatt; megkövetelheti tehát, hogy ha költségeire létesítnek bármit is, azt úgy készítsék elé, hogy utóbb ebből a polgárságnak újabb károsodása ne legyen.

Mit tehetett volna egyebet — kegyelmébe fogadta a gyereket és felnevelte.

Nem mondta meg senkinek kié az a gyerek? Micsoda gyerekek? Nem is kérdezte senki. Hiába is kérdezte volna. Ugysem mondta volna senkinek. Az az ő titka, fájdalom, szégyene...

Majd ha megnő, a világba küldi, keresse meg kenyerét. Aztán vége mindennek.

Ferkó meg is nőtt, el is küldte.

(Vége következik.)

TÁRCZA.

Falusi történet.

(A „Kolozsvári Ujság„ eredeti tárczája.)

Irta: Ifj. L. Benke Zsigmond.

Életerős fiatal legény volt. Szive tele vágyakkal, édes reményekkel. Így indult el az élet útjára. Elébe került egy leány, kinek azt mondta: szeretlek!

Elvette, de boldogsága nem sokáig tartott. Házasságának harmadik hónapjában egy reggel gyermeksirás ébresztette fel . . . Nagyot nézett . . . Az-

tán nagyot gondolt és az asszonyt gyermekével együtt elkergette.

Egy kevés ideig egyedül volt, aztán megint gondolt egy nagyot, és újból megházasodott.

Elvett egy becsületes lelkű leányt, ki egy szép leány gyermekkel ajándékozta meg.

— Éltek boldogan. — De nem sokáig. Az asszony elhalt. Eltemették. A kis Katicza anya nélkül maradt.

Egy reggel, midőn gazdasága után akart nézni, egy öreg anyóka állott előtte, kezén egy szőke fűtű kis fiut tartott.

Gyöngyös uramnak egy irást

adott át. Felbontotta és elolvasta.

Az elüzlött asszony irt halálos ágyán. Bocsásson meg neki írja a levélben, hogy elhallgatta bűnét. Nagyon, de nagyon megszenvedett érte. Érti, hogy csak napjai vannak, beteg, nagyon beteg! De ha meghal, ki fogja gondozni a kis Ferkót. Vegye magához, nevelje fel mintha saját gyermeke volna. Nincs senkije más! Nevelje fel az Isten is megfogja áldani érte. . . .

Midőn végére jutott a levélnek, az anyóka már nem volt sehol. De ott maradt a kis fiu. Gyöngyös uram megint nagyot nézett.

Vegye figyelembe ezt a tanács és a második gyűjtőkutató készítése, hogy a jövő nyáron hason izzó meleg napokon ne lássanak napvilágot a most megjelenő hasonló lehűtő vészt jelentő felhívások.

Egy polgár.

A korcsmák szaporítása ellen.

Kolozsvár, jul. 26.

„Egy utca lakói a korcsmák ellen” című folyó hó 21-én megjelent cikkünkre egy érdekelte fél járt szerkesztőségünkbe és kétségbe vonta statisztikai állításaink valóságát.

Mi, hogy bebizonyítsuk, hogy mindég és minden esetben kizárólag csak a valóság bázisán építjük fel állításainkat, bejártuk a Külmagyar, Honvéd utca és Majorok közti városrészeket, továbbá a monostori kerületet, meggyőződést szerezendő arról, hogy vajjon létezik-e még egy olyan korcsmákkal tulsufolt városrész, mint a Heltai, Györgyfalvi és Pata-utca.

A szerzett tapasztalatok nyomán nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk, hogy nem. Mert például a Honvéd-utca az Igazságügyi palotától ki a Szamosfalváiig van összesen hat.

A Magyar-utczában az Emke palotától a Javitóintézetig van mindössze öt.

A népes majorközi városrészben csak kilencz, és végül az egész ugyszólván külön városrészt alkotó Monostoron nincs több tizenkettőnél.

Ha tehát ezekben a városrészekben 32 italmérés kielégíti a fogyasztókat, akkor csak kell és muszáj elégnek lenni három utcában huszonhétnek.

A midőn mi foglalkoztunk a három utca lakóinak a pénzügyigazgatósághoz a korcsmák szaporítása ellen beadott memorandumával, és mindenkiben helyeseltük állásfoglalásukat, szolgálatot tettünk ezzel magunknak a kiskereskedőknek is. Mert hiszen a kiskereskedők és italmérők szintén a túltengés ellen harcolnak, mivel léteexistenciájukat már is meggingatták a napról-napra mindjobban szaporodó újabb korcsmák s italmérések.

De viszont nekünk érdekünkben áll az is és azt hisszük minden józan gondolkozású polgárnak, hogy az alsóosztályba tartozók és munkásosztályunk is az alkoholizmus karjaiból kiragadtassék. Ezt pedig másként, mint az italmérési engedélyek megszorításával, elérni nem lehet.

Éppen ezért reméljük, hogy a jövőben a pénzügy igazgatóság körültekintő figyelmet fordít arra, hogy korcsmákkal tulsufolt utcákra nem fog italmérési engedélyeket kiadni.

Véres támadás a Lovag-utczában.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 26.

Tegnap reggelre virradóra nagy kegyetlenséggel és brutálitással párosult véres támadást intéztek

egy békésen hazafele tartó fiatal ember ellen rendőri asszisztencia mellett a Lovag-utczában. A felháborító eset részletei a következők:

Damó Ferencz szállodai szobalégéy tegnapelőtt este az Angol királynőben levő orfeum előadást végig nézve, körülbelül éjjelben haza indult a Hegedüs-utczában levő lakására.

A mint a Lovag-utczához ért, hol tudvalevőleg büntények vannak, nagy zajt hallott. Ő mi sem törődve ezzel, betért az utcára és látta, hogy egy csomó részeg ember a Tordai-féle bünténya előtt kiakasztott vörös lámpát akarják leverni.

A mikorra ő odaérkezett éppen akkor ugrott ki az ajtón a tulajdonos, a ki egyeseken neki esett és elkezdte a szerencsétlen ember arczát öklözni, miközben az igazi tettesek kerekét oldottak.

Damó az orvtámadásra segítségért kezdett kiabálni, mire a büntényből több gyanus külső alak rohant ki és ezek is reá vetették magukat.

A zajra és segélykiáltásokra előkerült az őrszem is, a 40-es számú rendőr és egész flegmatikusan nézte, hogy Tordai és társai ütik a megtámadottat.

Hiába könyörgött neki Damó, hogy szabadítsa ki, a rendőr csak azt mondotta: Hát ki bántja?

E közben a tömegből valaki meg is szurta a lábán. Liska Lajos kőmives pedig ezen szavakkal: Menjen haza fiatal ember zsebökését a hátába mártotta s mind ezt védelem nélkül nézte végig a megtámadott közvetlen közelében álló rendőr.

Az esetről értesített mentők kivonultak a helyszínre és a sok vérvesztéségtől elájult embert magához térítették és a súlyos, de nem életveszélyes sebeit kimosták, bekötötték s aztán beszállították a sebészeti klinikára.

A rendőrség most nyomozza a tetteseket, holott a 40-es számú rendőrnek módjában volt az egész bandát elfogni, főleg a bieskázókat. Hiszen így illuzió-russá válik a rendőri szervezet, ha nem tud bennünket megvédelmezni még akkor sem, a mikor véletlenül egy közege jelen van, mikor életünk veszélyben forog.

A kórházból elbocsátott és sebei miatt járnai is alig tudó ártatlanul megtámadott ember bennijárt szerkesztőségünkben és maga beszélt el az esetet.

A midőn ajánljuk a rendőrfőkapitány ur figyelmébe a feladatával tisztában nem levő rendőrt, reméljük, hogy az öntékező bünténya tulajdonosa is megérdemelt büntetésben fog részesülni.

Ipari és kereskedelmi pangás.

Kolozsvár, július 26.

(Bernáth E. Sándor.) A magyaripari és kereskedelmi élet beteg szervezetének szanálására a politikai és társadalmi hygienizmus legkülönbözőbb gyógymódjainak alkalmazását megkísérelték már, hatásuk azonban mind ez ideig nem mutatkozott még. És míg

az intéző körök az eredményes hatás elmaradása fölött töprengenek, a beteg szervezetet egyre jobban s feltartóztathatatlanul emésztí a baj. Kereskedelmi, ipari, sőt egész gazdasági életünknek ez az igazi szignaturája.

Szomorú esélyek egész hosszú sorozata az, a melyek megszülettek a kereskedelem és ipar mai áldatlan pangását. Csak egyetlen tényező van, a mely az optimizmus szemüvegén lát mindent és ez a — kormány. Olvasva az általa kiadott jelentéseket, egyébbel sem találkozunk bennök, mint hozsannákkal, melyek a kormány sikeres közvetítői ténykedését örökítik meg.

E jelentések szerint ipari, kereskedelmi és gazdasági helyzetünk az utolsó tíz év alatt 35 százaléknyi haladást mutatnak az előző évek kedvezőtlen viszonyaihoz arányitva. Egyben pedig nem mulasztja el megemlíteni a kis sárga füzetek írója azt, hogy ez a haladás főként annak a törekvésnek tudható be, a melyet a kormány a szociálpolitika terén kifejt.

No hát, ez egy kicsit merész túlzás. Ha csakugyan úgy állana a dolog, a hogyan azt a sárga füzetek élénk fantáziájú írója hirdeti, talán még sem tarkítanák a lapok hasábjait napról-napra oly cikkek, a melyek épp a kereskedelmi kormány tétlenségét részesítik kemény kritikában. Hja, a lapok! hangzik az ellenvetés. Csakhogy a lapok nem onnan merítik ám információjukat, ahonnan a kormányjelentések, hanem a valóságból, az életből. A valóság pedig az, hogy az iparosok és kereskedők sorsa a legmostohább, a zugalódók száma egyre növekszik s az általános elégedetlenség maholnap Mont-Pelee-je lesz a közgazdasági helyzetnek.

Avagy kérdem: közéletünk bármelyik rétegében hol van egyetlen jelenség, a mely a szociálpolitika állítólagos faktorainak jelentéseit bizonyítani tudná? Hol van egyetlen tünet, a mely a mellett szólna, hogy ebben az országban szociálpolitika él az ipar és kereskedelem terrenumán?

Nincs sehol! Hanem pangás, tengődés annál több!

A szociálpolitikának még kezdő lépéseit sem észleljük, még ott sem, a hol annak érvényesítése a legkönnyebb volna: az egyes községek ipari és kereskedelmi érdekeinek egy-közötti összeköttetésében. Pedig hogy a szociálpolitika nemzetgazdasági jelentősége mily nagy, mennyire üdvös, azt belátja maga a kormány is, hiszen jelentéseivel is ennek a politikának a létszátát igyekszik felkelteni, csak hogy programjából épp ennek alkalmazása hiányzik.

Az ipari és kereskedelmi élet is a magyar általános politikai élet átká nyugszik. Jelentés jelentést követ, beszéd beszédre halmozódik, a mi azonban a fő, a cselekvés, az hiányzik. S míg a bajokon töprengünk, az alatt elpusztul sok iparos és kereskedője a magyar földnek.

Nincs munka, nincs kisiparos,

nincs üzleti összeköttetés, nincs forgalom.

S mindez miért? Mert nincs szociálpolitikánk.

(Vége következik.)

HIREK

Kolozsvár, jul. 26.

— **Gróf Majláth püspök pásztorlevele.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi r. kath. megyés püspök, a római pápa halála alkalmából gyönyörűen megszerkesztett pásztorlevelet bocsátott ki a püspöki megye összes papi hatóságaihoz. Rendkívül melegen és szeretettel emlékezik meg a püspök a pápának ritka erényeiről és páratlan buzgóságáról, s egyben intézkedik a gyászának az általa megszabott módon való külön kifejezése iránt is. A pásztorlevél a kolozsvári főplébánián hivatalhoz tegnap reggel érkezett meg, s azt a mai délelőtti tartandó mise után egész terjedelmében felolvassák az ajtatoskodó közönség előtt.

— **Kolozsvár gyásza a pápáért.** Mint értesülünk Kolozsvárt a pápáért kedden f. hó 28-án tartatik meg az ünnepélyes gyásztisztisztelet a főtéri és szentpéteri plébánia templomokban. Mindkét isteni tisztiszteletre hivatalosak lesznek a világi és egyházi hatóságok, valamint a hivatalok és egyesületek is. A megválasztandó új pápáért 29-én szerdán fognak ünnepélyes szent misét tartani, melyekre az ajtatos hívek figyelmét felhívjuk.

— **Felhívás a kolozsvári fogtechnikusokhoz.** A kolozsvári ipartestület az érdekelte fogtechnikusok, és fogművesekkel tudatja, hogy mesterségök a n. méltóságú ker. miniszter folyó évi május hó 16-án kelt 12941 sz. rendelete alapján a képesítéshez kötetvén, a képesített iparosok sorába felvétel végett személyesen, akár írásban az ipartestület titkári irodájában jelentkezni sziveskedjenek.

— **Adóprés.** A Kolozsvár városi adóhivatal a következő hirdetményt bocsátotta ki: A tekintetis városi törvényhatósági bizottság f. évi június 20-án tartott rendes közgyűlésen 284-1904. számú határozatával, egyes adózóknál az előző évekből fennálló községi adóhátralékok, valamint az idej esedékessé vált, de még be nem fizetett községi adók felhajtását elrendelte. Felhivatik ennél fogva az adózó közönség, hogy a mult év végéig netalán fennálló községi adóhátralékát, valamint a f. év I—II-ik negyedére eső és ez ideig be nem fizetett községi adótartozását most már 8 nap alatt a városi adópénztárba befizetni annál inkább tartsa szoros kötelességének, mivel ezen határidő letelte után még fennálló községi adótartozások a legszigorubb végrehajtási intézkedések foganatosításával fognak beszedetni.

— **A kolozsvári Munkás Dalgyűlés** saját pénztára javára 1903 augusztus 1-én, szombaton a Tornavivoda kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a teremben dallal, szerpentin dobással és nemzetközi világpostával egybekötött nyári táncvigalmat rendez. Belépti-díj: Személyen-

ként 1 korona. Családjegy 3 személyre 3 korona 40 fillér. Jegyek előre válthatók a dal-egylet helyiségében Szentegyház-utca 35. sz. alatt (betegsegélyző irodában). Kezdeté este 8 órakor.

— **Egy koldus garázdálkodása.** Csocsán János váraljai illetőségű koldus ugyancsak felöntött a garatra tegnap este s a Ferencz József uton garázdálkodni kezdett. A járőreket inzultálta és a legtrágárabb kifejezésekkel illette. A megbotráckozott közönség nagynehezen előkerített egy rendőrt, ki aztán be is kísérte. Illetőségi helyére tolonczolják.

— **Uj orfeum.** A Biasini szalodában tegnap este Gerő József igazgatása alatt új Orfeum társulat kezdte meg előadását. A társulat magasan felülemelkedik a rendes orfeumok sablonján, a mennyiben kitűnő művészi erőkből áll. Különösen tetszeltek a Djelma nővérek, Gyárfás Dezső kupléénekes, közönségünk régi kedvence Roland Róbert, az igazgató és neje, valamint Baumann Károly ismert kitűnő komikus. A társulat valóban megérdemli a pártolást.

— **Huszonkét csavargó.** Tegnap este a rendőrség razzkiát tartott és összesen huszonkét csavargót állítottak elő, kiket illetőségi helyük kipuhatólása után haza fognak tolonczolni.

— **A pénzügyminiszterek tanácskozása.** Lukács László magyar és Böhm-Bawerk osztrák pénzügyminiszter tegnap egész délelőtti tanácskoztak a cukorprémium ügyében. A tanácskozást délből félbeszakították, mert az osztrák pénzügyminiszternek vissza kellett utaznia Bécsbe.

— **A pápa temetése.** Lapponi dr. tegnap megvizsgálta a pápa holttestét s konstata, hogy az még a ravatalon maradhat. Ennek folytán tegnap reggel is megengedték a közönségnek a ravatal megsejmlélését, de már nem volt akkora tolongás, mint a tegnapelőtt. — A pápát tegnap este temették el a Szent-Péter templomban.

— **Képviselőválasztás a beszterczei kerületben.** A Flüger halálával megüresedett beszterczei kerületben a képviselőválasztás augusztus 7-én lesz. A választási elnök Csailner Dániel aldorfi szász pap. Komoly jelölt Kualesz Godofred alispán, akinek megválasztása bizonyos. Kualesz szabadelvűpárti és nem lép be a zöldsász pártba.

— **A hadgyakorlat halottjai.** A tizenkötedik gyalogezredet Hercegovinában gyakorlat közben ért szerencsétlenségről hivatalosan a következőket jelentik: Az ezrednek harcászati gyakorlatra vonulásakor minden elővigyazati rendszabály megtörtént. A katonák vizespalackja telve volt s kocsin is vittek

utánuk vizet. Trebinjéről Bielekbe masirozás közben egy kilométernyire Bielektől tizenegy katonára napszúrás kapott s ezek meg is haltak. A befegetket kocsin szállították tovább. A szerencsétlenül jártak száma, bár ez még nincs hivatalosan megállapítva ötvenre tehető.

— **Letartóztatott család.** A fővárosi rendőrség rutkai Molnár Aladár rovott multus Budapestről kiiltott álhirlapírót tegnap okirathamisításért letartóztatta. Molnár a vidéki városokban sok csalást követett el.

— **Halálra ítélték egy huszárt.** A soproni hadbírószék halálra ítélt egy, a szombathelyi 11 ik hárszázredben szolgáló Knorr Ignác nevű közhuszárt, aki már többször megszökött ezredétől. Most utólag kiderült hogy egy alkalommal a stájer határokön meggyilkolt és kirabolt egy marhakereskedőt. Az ítélet jogerőssé csak a legfelsőbb katonai hatóság helybenhagyása után lesz.

— **Meggyilkolt feleség.** Drezdában egy Klaus nevű közszolgá tegnap berontott töle elváltan élő felesége lakásába és előbb az asszonyt, azután pedig magát is agyóalította.

— **Vasuti szerencsétlenség.** Az Annaberg mellett levő Buchholz vasuti megállónál délután 4 órakor kisiklott a Weipertből jövő személyvonat. Négy ember életét veszítette, egy súlyosan megsebesült.

— **A két nyelvű föllirat.** Zágrában az üzletvezetőség épülete helyezett kötnyelvű, horvát és magyar fölliratu táblákat pnteken leplezték le. Az épületet rendőrök őrzik, nehogy a nép megostromolja.

— **Leégett gyár.** Tegnapelőtt éjjel Tarnautan egy nagy kőtélárugyár raktáraival és lenkészeleivel együtt elégett. A kár 200 000 korona. A gyár munkásai hosszabb időre elvesztették kenyerüket.

— **Halálos ítélet.** Boszniában a tuzai kerületi törvényszék Ormits földmivelőt, aki két esendőrt oroszva megölt, kötél általi halálra ítélt.

— **A Rajnába zuhant automobil.** Tegnap este a Rajna hidján nagy automobil baleset történt. Egy automobil, melyben dr. Laroché és Ruof gipszkereskedő ült, miután a bentülők elvesztették a féket, neki ment az öntöttvas hidkorlátnak, azt összezúzta és a Rajnába zuhant. Szerencsére sikerült a csónak-egyletnek, mely épen gyakorlatozott, a víz beesetteket, kik mindkettlen Baselből valók, élve, de súlyosan megsérülve megmenteni, azonban az automobil elsüllyedt.

— **Husz millió árvizokozta kár.** Troppauból jelentik, hogy a legutóbbi óriási felhőszakadások és árvizek által Sziléziában okozott

kár a hivatalos becslések szerint mintegy 20 millió koronára rug. A szerencsétlenül járt lakosság-nak Frigyes főherczeg 10,000 koronát és Lichtenstein uralkodó herczeg 16,000 koronát adományozott.

— **Meggyilkolla a vetélytársát.** A szatmarmegyei Krassó községben pénteken Kajtár Imre vagyonos gazda fejszével agyonütötte Birta Istvánt, mert szeretőjét elesábitotta.

— **Már az első üveg-él meggyőződünk,** hogy a felső-rákosi *Mátyás király gyógysavanyuviz* egyike a legjobb és legkelleme-sőbb ásványvizeknek az országban. De nemesak élvezeti italnak szörppel vagy borral kitűnő hanem gyógyviznek is első helyet foglal el mindama betegségeknel, melyeknél például: Előpataki, vagy Sztojkaí vizet használni szoktunk (gyomor és bélhurut, vérezegénység stb.) Purjesz, Koranyi, Kuthy hírneves egyetemi orvos-tanár urak kitűnő véleménye minden üve-czimkéjén olvasható. A víz különösen a kolozsvári piácson oly olesó árban van forgalomba hozva, hogy bárki tarthatja azt rendes asztal-vizének és tanácsos is, mert egészséges embernek épp olyan hasznos, mint betegnek. Kapható minden fűszerkereskedésben 16 fillérért literenként.

— **Az első hazai érczkoporsó,** gyászkocsi-gyár kolozsvári *első dísz temetkezési intézete*, Unio utca 12. sz. a. tudatja a helybeli és vidéki n. é. közönséggel, hogy ez iránybani szolgálatait felajánlja. Sirkoszoruk és szállagokban gyári raktár. *Telefonszám 10.*

Felhívjuk a t. ez. közönség szives figyelmét a Szentegyház-utca 3. szám alatt levő Világpanoramára, mely mindennap reggel 10-12-ig délután 2 órától este 10-ig nyitva áll.

1903. Jul. 25-től Aug. 1-ig.

R Ó M A.

Kiadó-tulajdonosok:
GROSZ és SCHILDKRAUT.

Biasini szálloda
o kerthelyiségében o
esős idő esetén a teremben
nagy varieté (orfeum) előadások.

Fellépnek itt a legelőször

Baumann Károly
a fővárosi orfeum kedvelt házi komikusa, mint Fregoli parodista ennek keretében mint C r e o, Cake Walk tánczosnő.

Souers Djelma spanyol, orosz és angol ének és tánczosnők a Cake Walk táncz művésznői.

Monna Wanna parodia a Tarka szinpad nagy sikert ért kaszsza darabja.

Roland Róbert kuplé énekes és kitűnő hangszer utánzó.

Uj! Józsi és Józsika Uj!
excentrique párdalokok. oo

Palugyai Miczi Ormai Lujza
pályadiját nyert szépség. ének és tánczosnő.

Neszmélyi Izsó karnagy,
Izsóné Bella soubrette,
Gyárfás Dezső humorista.

Kohn párbaja kaczagató bohózat.

Kezdeté fél 9-kor. Családi műsor.

Számos látoga **Gerő József** igazgatóért esedez **gató.**

Olesó törlesztéses kölcsönök.

Erdélyrészi

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Részvénytársaság

Kolozsvárt, Rózsa-u. 1. sz.

Rövidebb és hosszabb lejáratu kölcsönöket nyujt földbirtokokra és megyei székhelyen levő házakra. Kamat törlesztés és mindennemű jutalék 50 évi törlesztési kölcsönöknél

5.80 %

tehát 100 korona után félévenként 290 kor. *Nagyobb törlesztési kölcsönöknél a fél éves törlesztési részletek még mérsékeltebben állapíthatók meg.* A kölcsönök záloglevelekben szavaztatnak meg, de azok készpénzben tétetnek folyóvá a mindenkori pénzvizonyok szerint a lehető legmagasabb, ez idő szerint *kerék 100 korona árfolyam mellett!!!* Magasabb kamatozása kölcsönök *konverziója* teljesen *illetékmentes.* Az intézet már 400 koronától kezdődőleg szavaz meg, a legelőnyösebb feltételek mellett, törlesztési kölcsönöket. Kérvény nem szükséges. Csak a telekkönyvi kivonat és *földbirtokoknál a földadót kintűtető kataszteri birtokívet,* házaknál a hitelesített *házbérvalomásí ívet* kell egyszerű levélben, vagy rövid uton betérjeszteni. A lebonyolítás gyors és semmi különös költséggel nem jár.

Az igazgatóság.

Uj orfeum. Az „Angol királynő” szálloda nyári kertjében *Lengyel József* nálunk is előnyösen ismert igazgató megkezdte előadásait. A társulat a legkitűnőbb erőkből van megalakulva, ugymint francia, angol és szercezen művészek, bel- és külföldi énekesek és énekesnők, kitűnő *szerecsen zenebohóczok.* Belépő-díj 50 és 30. kr.

Bámulatos

eredmények érettek el még a legmakacsabb gyomor-bajoknál is a minden esetben teljes biztossággal ható A legkelleme-sabb és legmegbízhatóbb Lukács Zsigmond gyógyszerára Ujvidék.

Stomachicon

Ára 2 kor.

hashajtó a Lukács-féle *Cascarin* labdacsok. Ára 60 fill. Kolozsvári raktár Halász Jenő ur gyógyszerára.

minden mezőgazdára, marhatulajdonosra, juh és sertéstenyésztőre és minden kisgazdára nézve!

„Miképen hizlalom fel gyorsan sertéseimet? Mi által lesz marhám gyorsan piaczképes? Mivel gyorsíthatom az ökr-hizlalást? Miáltal érhetem el teheneimmél és kecskéimmél a tejhozam javítását és gyarapítását? Mi által gyorsítom növendékmarháim felnövéstét? Mit alkalmaznak, hogy jószágom egészséges legyen?”

Ez csakis úgy érhető el, ha kizárólag ezen törvényes védjegy alatt álló, sokoldalú kísérletezés általánosan használt és legnagyobb kiűntetéssel elfogadott **Regensburgi Étvágy-takarmány fűszert** használunk az állatok etetéséhez, vagy italához. Ez erre való kiadások igen csekélyek és gazdagon visszafizetődnek. Minden nagyobb fűszerüzletben vagy

közvetlen **MEISE LAJOS** vegyi gyárában Szászsebes.

Prospektusokat és használati utasításokat franko küld kívánatra a gyár. Oly helységekben és városokban, hol még ilyen raktár nem volna, hajlandó a gyár ezeknek felállítására, melynek céljából direkte a gyárhoz kell fordulni.

Erdélyben a legnagyobb fakoporsó raktár
MUNTYÁN PÉTER

temetkezési vállalata Kolozsvárt, Unio-utca 13. sz. alatt.

Van szerencsém a mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönség b. figyelmébe ajánlani a temetkezési vállalati helyiségembe, egész tölgyfa festett és díszített érckoporsók, fakliákat, templomi gyertyákat, gyertya-tartókat, sirkeresztek, sir- és érckoszorúk, minden színben szalagok, gyászpapír, halotti ruhákból nagy raktárt tartok, a legolcsóbban beszerezhetők. Elvállalok helybeli, vidéki és külföldi temetkezéseket, hullaszállításokat egyszerűtől a legdiszesebb temetéseket **6 koronától felyebb, fejdőknek 16 koronától felyebb: egy nagy koporsó 5 koronától felyebb egy egész tölgyfakop. 10 koronától felyebb.** A n. é. közönség becses pártolása által abban a helyzetben vagyok, hogy úgy a saját készítményű koporsóimat, valamint egyéb temetkezési kelléket a legolcsóbb árak mellett árusítok.

További becses pártolásukat kérve s maradtam

Telefon 448. szám.

Kiváló tisztelettel: **MUNTYÁN PÉTER,**
temetkezési vállalata.

FÖLDES JÁNOS Betonépítési, Cement és Aszfalt ipar vállalata

Telefon 504. Kolozsvár, Kossuth L.-u. 41 sz. Telefon 504.

Készít és raktáron tart: Sima cement lapokat, Hornyolt-cement-fedél cserepeket, Beton-csöveket, Gipsztáblákat.

Elvállal: Nedves lakások gyökeres szárazzá tételét, járdák, folyosók, istállók, raktárak stb. aszfalttal való burkolását. Egyszerű és díszes granitto-terazzo, cement és metlachi lapokkal való burkolási munkálatokat. Vasbeton fűdékek létesítését.

Betoncsatornák, szilipek, turbinatelepek, medenczék, hidak és át-ereszek és gépalapozási munkák szakszerű kivitelét a legjutányosabb árak mellett. Legjobb minőségű Brassói Portland CEMENT. Román cement, gipsz, oltott mész. Kőagyagesövek, aszfalt elszigetelő lemezek, fedélpép lemezek, kátrány és carbololeum és fákyák eladása.

Építési szivattyúk kikölcsönzése.

Pártoljuk a hazai ipart!!
MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek-czipész üzlete
Kolozsvárt, Főteri Szentegyház-utca 3.
Római katolikus Status-palota.
Alapítatott 1866 ban. — Sürgőnczim Matutsek Kozsvár.

Ajánlja saját készítésű czipőivel dusan ellátott raktárát. Megrendelések mérték szerint vagy beküldött lábbeli után gyorsan és pontosan teljesítettnek dívat szerint s a legjobb anyagokból. o o o o o Színes czipőkhöz mindenféle érme kapható.

ELMÁI KÁROLY
Közvetlen-nyíráros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok
raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV, Károly-körút 20.

ELADÓ

a megyeháztól kikerült
egészséges

Stukatorfa!

Négyszögmeterenként 2 k. 40 fil.

Felvilágosítást ad a KAPUS,

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYEKRE, BORSJEGYEKRE, ÁLLAMPAPIROKRA KÖLCSÖNT
ADUNK RÉNTELNES VISSZAFIZETÉST FELTÉTELEN NELLETT. PELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.
HECHT BANKHÁZ
BUDAPEST, FERENCZIEKTERE 6.

Rum, Cognac, Szilvórium,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozitókkal házilag 1/8, sőt 1/4 részben olcsóbban állíthatók elő, mint a készen vett árak.

Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-u. 1. sz. Esszenciák és Kompozitók gyára.

Azonnal kiadó

a város legszebb, legegészségesebb fekvésű helyén

Rákóczy-ut 2. sz. a.

egy 3 szoba, alkov, előszoba, veranda éléskamra és 2 pinczével, vízvezetékkel ellátott lakás.

Értekezni lehet Bernáth gépraktárossal

NAGY MOSÁS! NAGY MOSÁS!

Tisztelt háziasszony!

Kérem kísértse **Lessive Phénix** mosóporral, melyhez nem még a mosást szükségeltetik sem szappan sem szóda vagy maró anyagok, mint lugkó stb. Megtakarít pénzt, munkaerőt, időt és mellékiadásokat. A **Lessive Phénix** mosópor nemcsak elromtentes és ártalmatlan, hanem a fehérneműt még tartósabbá teszi, a fonást erősíti és a szálakat puhítja, úgy hogy az sokkal tovább tart, mintha a fővárosi, vami eljárással tisztítja. A **Lessive Phénix** lamint a vidéki kórházakban, fürdőkben, nevelő- és egyéb intézetekben, ugyszintén háztartásokban legjobb eredménnyel használtatik. Az erre vonatkozó elismerések bármikor rendelkezésre bocsátatnak. Kapható minden fűszerüzletben és drogueriában valamint minden gyertya- és festékkereskedésben. Kérem a vásárlásnál mosóporom teljes nevét használni s **Lessive Phénix**-et kérni.

LESSIVE PHÉNIX. LESSIVE PHÉNIX.

GENG ÁKOS UTÓDA

ABRUDÁN FARKAS és ANTONI JÁNOS

épület és műlakatosok. — Viz, gáz- és osatorna berendezési vállalat.

Kolozsvár Szentlélek-utca 4.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani épület és műlakatos műhe yűnket, nemkülönben az ezzel kapcsolatos víz, gáz- és csatorna berendezési vállalatú kat. hol mindennemű épület- és műlakatos munkánkat, vasrácsokat, vasszerkezeteket, takaréktűzhelyeket készítenk.

Továbbá víz- és gázvezeték, csatornázás, fürdőszobák, closettek berendezését a legmesszebb menő igényeknek megfelelőleg jutányosan és pontosan eszközölünk. A munkákért felelősséget vállalunk. Kérjük tehát a n. é. közönséget, hogy bennünket ép úgy, mint elődünket, becses pártfogásával megtisztelni kegyeskedjék s mi ígérjük, hogy mindenben a legpontosabbak és legjutányosabbak leszünk.